

OPINIE

Opinie: Een dikke knuffel voor Naomi Osaka, daar heeft ze meer aan

Tennister Naomi Osaka heeft met haar interviewweigering de wereld een parabel geschonken over wat er mis gaat op het werk met psychisch kwetsbare mensen. Een minder starre bejegening zou wonderen doen voor de samenwerking, betoogt Ad Bergsma.

2 juni 2021, 17:00

De Japanse Naomi Osaka viert haar overwinning op de Roemeense Patricia Maria Tig op Roland Garros, 30 mei Beeld AFP

Waarom, denkt u, zijn werkgevers bereid om mensen met ernstige psychische stoornissen een baan aan te bieden? Als ik deze vraag stel tijdens een presentatie of les, dan luidt het antwoord meestal dat werkgevers graag maatschappelijk verantwoord willen ondernemen of loonsubsidie kunnen krijgen.

Standaard vergeten wordt het inzicht dat psychisch kwetsbare mensen simpelweg een bijdrage leveren aan het bedrijfsresultaat. Dat geldt zeker voor Naomi Osaka die de laatste jaren kampt met depressies, maar absoluut een sieraad is voor de sport. Geen enkele tennisster presteerde de afgelopen twee jaar zo goed op de grote toernooien.

Het gaat mis als Osaka op sociale media aankondigt de persconferenties de komende weken te zullen vermijden, omdat ze haar mentale gezondheid wil beschermen. De boetes die ze hiervoor zou krijgen, neemt ze voor lief. Ze hoopt dat die terechtkomen bij de geestelijke gezondheidszorg.

Hard

De toernooirectie reageert hard. Als Osaka de persconferenties blijft weigeren, volgt niet alleen uitsluiting van het toernooi, maar ook van alle volgende grandslamtoernooien. De toernooirectie ziet Osaka niet als worstelend mens, maar als een schakel in het eigen productieproces van televisievermaak. Eventuele tranen tijdens een persconferentie zijn in dit perspectief een soort bonus. Ze trekken alleen maar extra aandacht.

De boodschap: geen enkele tennisser is groter dan de sport en deze 'diva' moet zich schikken in het uitgedachte systeem. Osaka trekt zich hierop terug uit het toernooi met de minst diva-achtige reden denkbaar. Ze wil niet dat de rel rond haar persoon afleidt van de sport.

Hoe moeten we de liefdeloze hardheid van de toernooirectie tegenover zo'n mooie sporter verklaren? Mogelijk is de verwetenschappelijkte kijk op mentale gezondheid tussen de toernooirectie en Osaka in komen te staan. Ze hebben geen tijd genomen elkaars standpunten rustig door te nemen en samen te zoeken naar een oplossing.

Afkeer

Osaka zet in het begin van de rel hoog in door te zeggen dat de persconferenties een te grote aanslag doen op haar mentale gezondheid. Zo lijkt ze de verantwoordelijkheid voor haar afkeer van persconferenties te ontlopen. Feitelijk is ze niet meer op haar keuze aanspreekbaar, want geen goedbedoelend mens zou er bezwaar tegen kunnen maken dat ze haar mentale gezondheid beschermt. Osaka 'gebruikt' kwetsbaarheid als middel om haar zin te krijgen.

De toernooirectie doet vervolgens een poging zowel de kool als de geit te sparen. Osaka moet zich wel blootstellen aan het vragenvuur, maar kan daarna psychologische begeleiding krijgen om haar mentale gezondheid te beschermen. Dat is toch een beetje als iemand vragen in de drek te springen, en daarna een douche ter beschikking te stellen. Het gaat voorbij aan de beleving dat drek vies is.

Het trieste gevolg is dat beide partijen nu beschadigd zijn. De toernooirectie heeft haar onvermogen om rekening te houden met sporters in de etalage gezet en Osaka zal voortaan door de pers op de huid worden gezeten voor smeulige quotes over haar kwetsbaarheid.

Terwijl de oplossing zo eenvoudig is. Hou medewerkers te vriend door ze een uitzonderingspositie te gunnen als ze die nodig hebben.

Schaamlap

Werkgevers die rekening houden met de subjectieve beleving van medewerkers krijgen daar uiteindelijk veel voor terug. Op die manier hoeven werknemers geen beroep meer te doen op de psychologische labels om gehoord te worden. De werkgever heeft op zijn beurt de psycholoog niet nodig als schaamlap voor de eigen dwingelandij.

Psychische kwetsbaarheid zou iets moeten zijn waar we vanzelfsprekend rekening mee houden, omdat ieder mens ertoe doet. Collega-tennister Serena Williams stelde deze vorm van menselijkheid centraal, toen ze simpelweg zei: 'Ik snap wat ze doormaakt en zou willen dat ik haar even kon knuffelen.'

***Ad Bergsma** is zelfstandig psycholoog en auteur van het Handboek Werkgeluk.*